

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

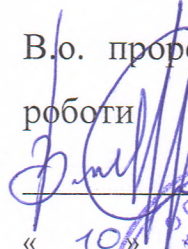

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету фінансів та обліку

Андрій КІЗИМА
« 10 » листопада 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ
« 10 » листопада 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«Наукові теорії бухгалтерського обліку»

Ступінь вищої освіти – магістр
Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність – 071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-наукова програма – «Міжнародний облік»

Кафедра обліку і оподаткування

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практичні	ІРС	Тренінг, КПЗ	СРС	Разом	Залік (сем.)
Денна	1	2	30	30	6	4	80	150	2

Тернопіль – 2023

Робочу програму склала к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування

Світлана ЯЦІШИН

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри обліку і оподаткування
(протокол № 4 від 10.10.2023 р.).

В. о. завідувача кафедри

обліку і оподаткування

д.е.н., професор

Зеновій-Михайло ЗАДОРОВНИЙ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 071 Облік і
оподаткування (протокол № 2 від 10.10.2023 р.).

Голова

групи забезпечення спеціальності

д.е.н., професор

Руслан БРУХАНСЬКИЙ

Гарант ОНП «Міжнародний облік»

д.е.н., професор кафедри

обліку і оподаткування

Володимир МУРАВСЬКИЙ

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Наукові теорії бухгалтерського обліку»**

1. Опис дисципліни «Наукові теорії бухгалтерського обліку»

Дисципліна «Наукові теорії бухгалтерського обліку»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»	Статус дисципліни – вибіркова дисципліна циклу професійної підготовки Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність – 071 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки: Денна – 2 Семестр: Денна – 3
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – магістр	Лекції: Денна – 30 год. Практичні заняття: Денна – 30 год.
Загальна кількість годин – 150 год.		Самостійна робота: Денна – 80 год. Тренінг, КПЗ – 4 год. Індивідуальна робота: Денна – 6 год.
Тижневих годин – 10 год., з них аудиторних – 4 год		Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета і завдання дисципліни «Наукові теорії бухгалтерського обліку»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Програма курсу спрямовує магістрів на інноваційні технології формування знань та компетенцій підприємств у швидко змінюваному середовищі.

Метою дисципліни є опанування методологічними та організаційними підходами до виконання наукових досліджень в сфері обліку, аудиту і оподаткування, набуття вміння широко використовувати отримані знання для здійснення самостійного наукового пошуку.

Програма курсу та тематичний план дисципліни орієнтовані на глибоке та ґрунтовне засвоєння студентами наукових теорій обліку.

Дисципліна «Наукові теорії бухгалтерського обліку» охоплює теоретико-методологічні основи становлення та розвитку наукових теорій обліку в індустріальному та постіндустріальному суспільстві. Одержані знання повинні сприяти формуванню наукового світогляду з питань теорії обліку.

Вивчення дисципліни спрямоване на подальший розвиток наукових теорій обліку. При розгляді курсу аналізуються теорії і моделі обліку, їх ефективність з точки зору процедури обробки даних, корисності для управління, підвищення культури роботи тощо.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Завданням вивчення дисципліни є: поглиблення й розширення теоретичних і практичних знань в частині здійснення наукових досліджень теорій обліку; набуття уміння застосовувати знання з методології та організації наукових теорій обліку при вирішенні конкретних практичних завдань; ознайомлення з сучасними науковими досягненнями у сфері розвитку системи бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування на мікро- та макрорівнях, набуття уміння їх самостійно застосовувати при розв'язанні прикладних наукових проблем; виробити уміння використовувати теоретичні положення з наукових досліджень для успішного розв'язання поставлених прикладних проблем, вміти користуватися науковим апаратом; вивчення напрямів використання загальнонаукових методів теоретичного узагальнення (методів діалектичної й формальної логіки), та специфічних методів економічних досліджень (економіко-статистичних та економіко-математичних) для проведення наукових і прикладних досліджень.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни

У результаті вивчення дисципліни та здійсненого аналізу специфіки професійної діяльності у сфері наукових теорій обліку визначаємо такі спеціальні компетентності, необхідні для забезпечення якісної професійної компетентності. А саме:

- здатність визначати логіку положень і понять теорії;
- здатність дослідження історії та генезису, протиріччя наукових теорій обліку;
- проведення відповідності теорії сучасним вимогам розвитку науки;
- здатність визначення меж системи обліку в цілому й окремих її підсистем;
- визначення способів введення нових понять і доведень у теорії;
- доцільність та раціональність методів дослідження, які використовуються в обліку на сучасному етапі;
- використання наукових методів пізнання;
- оцінка категоріального апарату науки та його збагачення;
- становлення та розвиток мови науки;
- інші аспекти теорії.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

- Основи економічної теорії; - Бухгалтерський облік I; - Бухгалтерський облік II; - Управлінський облік; - Аудит; - Економічний аналіз.

2.5. Результати навчання

- *знати*: наукові теорії обліку; сучасні наукові досягнення у сфері розвитку системи бухгалтерського обліку та аудиту на мікро- та макрорівнях; порядок використання загальнонаукових методів теоретичного узагальнення та специфічних методів економічних досліджень; порядок організації наукових досліджень в сфері обліку, аналізу та аудиту та особливості її інформаційного забезпечення; процес і підходи до обробки теоретичної та практичної інформації; знати порядок апробації основних елементів наукової новизни.

- *вміти*: застосовувати знання наукових теорій обліку при вирішенні конкретних практичних завдань; виявляти недоліки сучасних моделей обліку; змодельовати минулий, сучасний і майбутній образ системи обліку; визначити передумови та необхідність розробки систем обліку для постіндустріального суспільства; використовувати положення з наукових теорій обліку для розв'язання поставлених прикладних проблем; користуватися науковим апаратом при написанні наукових робіт та представленні отриманих наукових результатів; теоретично обґрунтувати процес інтелектуалізації обліку з метою активного його використання для проектування систем обробки даних і отримання інформації для менеджменту.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

«Теорії обліку в індустріальному суспільстві»

Тема 1. Бухгалтерський облік як наука, її теоретико-методологічні основи

Зародження та розвиток бухгалтерського обліку в країнах стародавнього світу та середньовіччя. Європейський аспект розвитку облікової науки у 15-18 ст. Розвиток бухгалтерського обліку як науки в 19-20 ст. Еволюція розвитку бухгалтерської думки. Основні етапи розвитку бухгалтерського обліку: натуралістичний, вартісний, деграфічний, теоретико-прикладний, науковий, сучасний. Наукові школи бухгалтерського обліку: італійська, французька, німецька, англо-американська.

Тема 2. Облікові теорії в системі філософських знань.

Наука про предмет дослідження. Облікова наука в системі економічних наук. Поняття філософії науки. Основні концепції взаємовідносин філософії та науки. Діалектичний підхід до дослідження. Глобальний еволюціонізм і сучасна наукова картина світу. Наукові та соціальні цінності як основа сучасного розвитку науки. Філософія теорії розвитку обліку. Правила і постулати бухгалтерського обліку. Закони системи обліку.

Тема 3. Балансові теорії бухгалтерського обліку

Балансові теорії: абсолютного балансу, динамічного балансу, номінального балансу, органічного балансу, евідинамічного балансу. Характеристика мінової теорії обліку. Сутність логічної теорії обліку. Теорія одного ряду рахунків. Теорія двох рядів рахунків. Теорія трьох рядів рахунків. Теорія «конвертованої» бухгалтерії. Теорія «стабілізованої» бухгалтерії. Характеристика просторової теорії обліку.

Тема 4. Аналіз теорій бухгалтерського обліку

Парадигмальний підхід у розвитку теорій бухгалтерського обліку та звітності. Поняття облікових теорій, їх функції. Юридичний напрямок розвитку облікових теорій. Економічний напрямок розвитку облікових теорій. Теорії аналітичного характеру.

Тема 5. Облікові теорії постіндустріального суспільства

Концепція постіндустріального суспільства. Формаційний та цивілізаційний підходи періодизації суспільства та бухгалтерського обліку. Особливості застосування формаційного та цивілізаційного підходів в бухгалтерському обліку. Постіндустріальні тенденції розвитку бухгалтерського обліку. Актуальність удосконалення бухгалтерського обліку в умовах постіндустріальної економіки.

Змістовий модуль 2

«Теорії обліку в постіндустріальному суспільстві»

Тема 6. Суть, класифікація та загальна характеристика розвитку облікових шкіл

Суть і характеристика терміну «облікова наукова школа». Функції та ознаки облікової наукової школи. Напрямки формування і оцінка ефективності роботи облікової наукової школи. Виникнення та історичні етапи розвитку облікових наукових шкіл.

Тема 7. Західноєвропейські й інші світові облікові наукові школи

Італійські облікові наукові школи. Французькі облікові наукові школи. Німецькі облікові наукові школи. Англо-американські облікові наукові школи. Інші облікові наукові школи в Європі. Інші облікові наукові школи світу.

Тема 8. Провідні українські облікові наукові школи

Облікові наукові школи КНЕУ, КНТЕУ, НАСОА, ІНЦ «Інститут аграрної економіки», НУБіП, м. Києва та Київської області. Облікові наукові школи ТНЕУ, м. Тернополя. Облікові наукові школи ЖДТУ, м. Житомира. Облікові наукові школи ХДУХТ, ХНЕУ, м. Харкова та Харківської області. Облікові наукові школи ЛТЕУ, НУ «Львівська політехніка», ЛНУ ім. І. Франка, м. Львова. Облікові наукові школи ОНЕУ, Одеси. Облікові наукові школи Дніпра, Дніпропетровської області.

**4. Структура залікового кредиту дисципліни
«Наукові теорії бухгалтерського обліку»**

Денна форма навчання	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Тренінг, КПЗ	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Теорії обліку в індустріальному суспільстві						
Тема 1. Бухгалтерський облік як наука, її теоретико-методологічні основи	4	4	10	1		Опитування, тестування
Тема 2. Облікові теорії в системі філософських знань	4	4	10	1		Опитування, тестування
Тема 3. Балансові теорії бухгалтерського обліку	4	4	10			Опитування, тестування
Тема 4. Аналіз теорій бухгалтерського обліку.	2	2	10			Тестування
Тема 5. Облікові теорії постіндустріального суспільства	4	4	10	1		Опитування, тестування
Всього за модулем 1	18	18	50	3	2	Тестування
Змістовий модуль 2. Теорії обліку в постіндустріальному суспільстві						
Тема 6. Суть, класифікація та загальна характеристика розвитку облікових шкіл	4	4	10	1		Опитування
Тема 7. Західноєвропейські й інші світові облікові наукові школи	4	4	10	1		Опитування
Тема 8. Провідні українські облікові наукові школи	4	4	10	1		Опитування
Всього за модулем 2	12	12	30	3	2	Опитування
Всього	30	30	80	6	4	
Підсумковий контроль	Залік					

5. Тематика практичних занять

Практичні заняття 1-2

Тема 1. Бухгалтерський облік як наука, її теоретико-методологічні основи – 4 год.

Мета. В результаті вивчення даної теми студенти повинні володіти теоретичними основами, предметом і методом наукових теорій обліку.

Питання для обговорення:

1. Зародження та розвиток бухгалтерського обліку в країнах стародавнього світу та середньовіччі.
2. Європейський аспект розвитку облікової науки у 15-18 ст.
3. Розвиток бухгалтерського обліку як науки в 19-20 ст.
4. Еволюція розвитку бухгалтерської думки.
5. Основні етапи розвитку бухгалтерського обліку: натуралістичний, вартісний, деграфічний, теоретико-прикладний, науковий, сучасний.
6. Наукові школи бухгалтерського обліку: італійська, французька, німецька, англо-американська.

Практичні заняття 3-4

Тема 2. Облікові теорії в системі філософських знань – 4 год.

Мета. В результаті вивчення даної теми студенти повинні мати ґрунтовні знання щодо облікових теорій в системі філософських знань.

Питання для обговорення:

1. Наука про предмет дослідження.
2. Облікова наука в системі економічних наук.
3. Поняття філософії науки.
4. Основні концепції взаємовідносин філософії та науки.
5. Діалектичний підхід до дослідження.
6. Глобальний еволюціонізм і сучасна наукова картина світу.
7. Наукові та соціальні цінності як основа сучасного розвитку науки.
8. Філософія теорії розвитку обліку.
9. Правила і постулати бухгалтерського обліку.
10. Закони системи обліку.

Практичні заняття 5-6

Тема 3. Балансові теорії бухгалтерського обліку – 4 год.

Мета. В результаті вивчення даної теми студенти повинні вміти володіти знаннями щодо становлення та розвитку балансових облікових теорій

Питання для обговорення:

1. Сутність, функції, завдання та вимоги до системи обліку.
2. Категоріальний апарат теорії обліку.
3. Теоретичні концепції облікових теорій.
4. Юридичний обліковий напрям (персоналістичний).
5. Податкова, правова (юридична), етична, біхевіористична (психологічна) теорія обліку.
6. Економічний (матеріалістичний) обліковий напрям.
7. Мікроекономічна теорія обліку.
8. Макроекономічна теорія обліку.
9. Нейтральна теорія бухгалтерського обліку.
10. Критична теорія бухгалтерського обліку.
11. Позитивна теорія бухгалтерського обліку.
12. Характеристики положень облікових теорій.

Практичне заняття 7

Тема 4. Аналіз теорій бухгалтерського обліку – 2 год.

Мета. В результаті вивчення даної теми студенти повинні знати основні наукові теорії обліку, розуміти їх відмінні та спільні риси.

Питання для обговорення:

1. Парадигмальний підхід у розвитку теорій бухгалтерського обліку та звітності.
2. Поняття облікових теорій, їх функції.
3. Юридичний напрямок розвитку облікових теорій.
4. Економічний напрямок розвитку облікових теорій.
5. Теорії аналітичного характеру.

Практичні заняття 8-9

Тема 5. Облікові теорії постіндустріального суспільства – 4 год.

Мета. В результаті вивчення даної теми студенти повинні визначати вплив теорій обліку на розвиток постіндустріального суспільства.

Питання для обговорення:

1. Концепція постіндустріального суспільства.
2. Формаційний та цивілізаційний підходи періодизації суспільства та бухгалтерського обліку.
3. Особливості застосування формаційного та цивілізаційного підходів в бухгалтерському обліку.
4. Постіндустріальні тенденції розвитку бухгалтерського обліку.
5. Актуальність удосконалення бухгалтерського обліку в умовах постіндустріальної економіки.

Практичне заняття 10-11

Тема 6. Суть, класифікація та загальна характеристика розвитку облікових шкіл – 4 год.

Мета. В результаті вивчення даної теми студенти повинні аналізувати сучасний стан розвитку інституційної теорії.

Питання для обговорення:

1. Суть і характеристика терміну «облікова наукова школа».
2. Функції та ознаки облікової наукової школи.
3. Напрямки формування і оцінка ефективності роботи облікової наукової школи.
4. Виникнення та історичні етапи розвитку облікових наукових шкіл.

Практичне заняття 12-13

Тема 7. Західноєвропейські й інші світові облікові наукові школи – 4 год.

Мета. В результаті вивчення даної теми студенти повинні знати історичні аспекти та сучасний стан розвитку західноєвропейських й інших світових облікових наукових шкіл

Питання для обговорення:

1. Італійські облікові наукові школи.
2. Французькі облікові наукові школи.
3. Німецькі облікові наукові школи.
4. Англо-американські облікові наукові школи.
5. Інші облікові наукові школи в Європі.

Практичне заняття 14-15

Тема 8. Провідні українські облікові наукові школи – 4 год.

Мета. В результаті вивчення даної теми студенти повинні знати історичні аспекти та сучасний стан розвитку провідних українських облікових наукових шкіл.

Питання для обговорення:

1. Облікові наукові школи КНЕУ, КНТЕУ, НАСОА, ННЦ «Інститут аграрної економіки», НУБіП, м. Києва та Київської області.
2. Облікові наукові школи ТНЕУ, м. Тернополя.
3. Облікові наукові школи ЖДТУ, м. Житомира.
4. Облікові наукові школи ХДУХТ, ХНЕУ, м. Харкова та Харківської області.

5. Облікові наукові школи ЛТЕУ, НУ «Львівська політехніка», ЛНУ ім. І. Франка, м. Львова.
6. Облікові наукові школи ОНЕУ, Одеси.
7. Облікові наукові школи Дніпра, Дніпропетровської області.

6. Комплексне підсумкове індивідуальне завдання

Комплексне підсумкове індивідуальне завдання з дисципліни «Наукові теорії бухгалтерського обліку» виконується самостійно кожним студентом на основі сформованого масиву вхідних (первинних) даних, оформлених у вигляді тестових завдань. КПІЗ охоплює усі основні теми дисципліни «Наукові теорії бухгалтерського обліку». Метою виконання КПІЗ є оволодіння навичками формування теоретичних основ становлення та розвитку наукових теорій обліку та їх вплив на побудову облікових систем суб'єктів господарювання. КПІЗ оформлюється відповідно до встановлених вимог. При виконанні та оформленні КПІЗ студент може використовувати комп'ютерну техніку. Кожен з пунктів КПІЗ оцінюється за 100-бальною шкалою, а також визначається підсумкова оцінка (як середня арифметична з проміжних оцінок). Виконання КПІЗ з одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту з дисципліни.

7. Тематика самостійної роботи студентів

Тематика	Кількість годин
Тема 1. Бухгалтерський облік як наука, її теоретико-методологічні основи	10
Тема 2. Облікові теорії в системі філософських знань	10
Тема 3. Балансові теорії бухгалтерського обліку	10
Тема 4. Аналіз теорій бухгалтерського обліку.	10
Тема 5. Облікові теорії постіндустріального суспільства	10
Тема 6. Суть, класифікація та загальна характеристика розвитку облікових шкіл	10
Тема 7. Західноєвропейські й інші світові облікові наукові школи	10
Тема 8. Провідні українські облікові наукові школи	10
Всього	80

8. Тренінг з дисципліни

Організація та проведення тренінгу

Програма тренінгу:

- Визначити основні напрями розвитку наукових теорій обліку в Україні та світі.
- Провести аналіз розвитку наукових теорій обліку в індустріальному і постіндустріальному суспільстві.
- Сформувати наукову статтю з питань впливу наукових теорій обліку на облікові системи підприємств.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У навчальному процесі застосовуються:

- лекції, в тому числі з використанням ТЗН;
- практичні заняття;
- індивідуальні та групові заняття;
- виконання наскрізної задачі під керівництвом викладача та самостійно;
- реферування, тестування, виконання КПІЗ.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

В процесі вивчення дисципліни «Наукові теорії бухгалтерського обліку» використовуються такі методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне тестування та опитування;
- письмове завдання по кожному змістовому модулю;

- оцінювання виконання КППЗ;
- ректорська контрольна робота.

Оцінка рівня отриманих теоретичних знань та практичних навиків за шкалою Університету здійснюється на основі модульно-рейтингової системи контролю знань і передбачає стимулювання систематичної, ритмічної, самостійної роботи студентів, підвищення об'єктивності оцінки їхніх знань, визначення рейтингу студента, запровадження здорової конкуренції між студентами у навчанні і розвитку творчих їх здібностей.

Модульно-рейтинговий контроль здійснюється на основі попередньо визначених змістових модулів, які є логічно завершеними частинами теоретичного та практичного навчального матеріалу за окремими етапами вивчення дисципліни «Наукові теорії бухгалтерського обліку».

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Наукові теорії бухгалтерського обліку» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

(%)			
Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Разом
30	40	30	100
1. Усне опитування під час занять (5 тем по 10 балів = 50 балів) 2. Письмова робота = 50 балів	1. Усне опитування під час занять (3 теми по 10 балів = 30 балів) 2. Письмова робота = 70 балів	1. Виконання КППЗ = 80 балів 2. Виконання завдань під час тренінгу = 20 балів	

Отриманий рівень знань студента з усіх видів виконуваних робіт по дисципліні «Наукові теорії бухгалтерського обліку», а саме – теоретична підготовка, практична робота, КППЗ, оцінюється як за національною шкалою, так і шкалою ECTS. Переведення оцінок за системою КМСОНП здійснюється за схемою, поданою в таблиці.

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор	1–8
2.	Проекційний екран	1–8
3.	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Firefox)	1–8
4.	Наявність доступу до мережі Інтернет	1–8

5.	Персональні комп'ютери	1–8
6.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1–8
7.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1–8
8.	Програмне забезпечення: ОС Windows	1–8
9.	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1–8
10.	Google Forms	1–8

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бруханський Р. Ф. Методологія наукових досліджень і викладання облікових дисциплін: навч.-методич. посіб. для студентів спеціальності «Облік і оподаткування». Тернопіль : ТНЕУ, 2019. 174 с.
2. Бухгалтерський облік як наука: від основ до наукової картини світу: колективна монографія; за заг.ред В. Я. Плаксієнка. Київ: ЦУЛ, 2021. 340с.
3. Гуренко Т. О. Взаємозв'язок теорії бухгалтерського обліку з теоріями інших галузей економічної науки. *Економіка та суспільство*. Вип.40. 2022
4. Економічні теорії в системі наукових економічних знань : навч. посіб. Н.П.Мацелюх та ін. К.: Видавництво «Центр учбової літератури», 2016. 226 с.
5. Жук В. М. Розвиток теорії бухгалтерського обліку: інституціональний аспект: монографія. К.: ННЦ «ІАЕ», 2018. 408 с.
6. Жук В. М., Бездушна Ю. С. Місія інституту бухгалтерського обліку в капіталізації національного багатства України: наукова доповідь. К.: ННЦ «ІАЕ», 2019. 40 с.
7. Концептуальні основи розвитку системи бухгалтерського і управлінського обліку та звітності: моногр.; за наук. ред. докт. екон. наук, проф. З.-М.Задорожного. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 288 с.
8. Концепції та парадигми у розвитку теорії та методології обліку: навч. посіб.; за заг. ред. В.М. Савченко. Кропивницький. 2022. 362 с.
9. Корягін М. В., Куцик П. О. Концептуальний розвиток методології бухгалтерського обліку: моногр. Львів : Видавництво ЛКА, 2015. 239 с.
10. Легенчук С. Ф. Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку в Україні та світі : монографія; Beau Bassin : GlobeEdit, 2020. 212 с.
11. Обліково-аналітичне забезпечення суб'єктів господарювання в умовах євроінтеграції: кол. моногр. / Н. М. Позняковська, С. Я. Зубілевич, О. Л. Міклуха [та ін.]. Рівне : НУВГП, 2019. – 414 с.
12. Розвиток бухгалтерського обліку на основі новітніх ІТ-технологій: колективна моногр./ за ред. Жука В. М., Бездушної Ю. С. К.: ННЦ «ІАЕ», 2017. 450 с.
13. Розвиток обліково-аналітичного забезпечення системи менеджменту підприємств : колективна моногр. за ред. проф. Куцика П.О. та проф. Пилипенка Л.М. Львів: Растр-7, 2019. 309 с.
14. Сасенко, О., Сьомченко, В., & Мельник, А. (2021). Історичні аспекти формування та розвитку бухгалтерського. *Фінансові стратегії інноваційного розвитку економіки*, (2 (50), 52-55. URL: <https://doi.org/10.26661/2414-0287-2021-2-50-09>
15. Семанюк В. З. Інформаційна теорія обліку в постіндустріальному суспільстві : моногр. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 392 с.
16. Стан і перспективи розвитку бухгалтерського і управлінського обліку в умовах глобалізації : моногр.; за наук. ред. З.-М. В. Задорожного. Тернопіль : Університетська думка, 2020. 295 с.
17. Сучасні виклики та тенденції розвитку обліку, оподаткування, аудиту і звітності в Україні й світі: колективна монографія. Житомир: ПП «Рута», 2020. 347 с.

18. Шкуліпа Л. В. Розвиток бухгалтерського обліку у вимірі міжнародних стандартів фінансової звітності та інноваційних технологій: методологія та практика: монографія. Ніжин: ТПК «Орхідея», 2020. 616 с.
19. Яструбський М.Я. Теорія і практика бухгалтерського обліку в період цифрової економіки. *Сучасні питання економіки і права*. 2020. Вип. 1. С. 187-193. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Sper_2020_1_23
20. Яценко В.Ф. Що таке «традиційна» теорія бухгалтерського обліку та чому її критикують? *Економіка харчової промисловості*. 2020. Т. 12. Вип. 2. С. 82-90. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eclii_2020_12_2_12
21. Яценко В.Ф. Вплив еволюційної трансформації соціально-економічної системи на теорію бухгалтерського обліку. *Економіка харчової промисловості*. 2019. Т. 11. Вип. 4. С. 71-79. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/echp_2019_11_4_11.
22. Baker Richar, Martin E. Persson. Historical Developments in the Accountancy Profession, Financial Reporting, and Accounting Theory (Studies in the Development of Accounting Thought) Kindle Edition. Emerald Publishing Limited (November 15, 2021)
23. Breton Gaétan. A Postmodern Accounting Theory: An Institutional Approach Kindle Edition. Emerald Publishing Limited 2019.
24. Harry I. Wolk, James L. Dodd, et al. Accounting Theory: Conceptual Issues in a Political and Economic Environment. 2018, Emerald Publishing Limited, 257 p.
25. Melnyk N., Burdenyuk T. Positive And Normative Accounting Theory In The Modern World. Economic strategies for the development of society : monograph. International Science Group. Primedia eLaunch LLC, 2020
26. Semenyshena, N., Sysiuk, S., Shevchuk, K., Petruk, & I. Benko. Institutionalism in Accounting: a Requirement of the Times or a Mechanism of Social Pressure. *Independent Journal of Management & Production*, 2020. 11(9), 2516-2541. DOI: <http://dx.doi.org/10.14807/ijmp.v11i9.1440>.
27. Yatsenko, V. F. (2019). Vplyv evoliutsiinoi transformatsii sotsialno-ekonomichnoi systemy na teoriuu bukhhalterskoho obliku. *Food Industry Economics*, 11 (4), 71-79. doi: 10.15673/fie.v11i4.1549